Nr. 87 Koźmin, środa dnia 31 października 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **7000** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 1000 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 401. **Dotyczy konferencji pp. sołtysów gminnych i dworskich w sprawie prowadzenia katastru bydła rogatego.**

Niniejszem wzywam wszystkich pp. sołtysów gminnych i przełożonych obszarów dworskich tutejszego powiatu do punktualnego stawienia się na konferencje w sprawie wyżej podanej, ktore odbędą się jak następuje:

1. **Konferencja dla pp. sołtysów gminnych i dworskich Komisarjatu Obwodowego Koźmin odbędzie się w poniedziałek, dnia 5-go listopada 1923 r. przedpołudniem o godz. 9-tej w lokalu p. Mrozkowiaka (Hotel pod Zamkiem) w Koźminie ul. Krotoszyńska.**
2. **Konferencja dla pp. sołtysów gminnych i dworskich Komisarjatu Obwodowego Borek odbędzie się w sobotę, dnia 3 listopada r. b. przedpołudniem o godz. 9-tej w gmachu komisarjackim w Borku.**
3. **Konferencja dla pp. sołtysów gminnych i dworskich Komisarjatu Obwodowego Pogorzela odbędzie się w sobotę, dnia 3-go listopaoa r. b. popołudniu o godz. 2-ej w lokalu p. Gabryelczyka w Pogorzeli.**

Na konferencję winni pp. sołtysi gminni i dworscy zabrać z sobą Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego nr. 42 z dnia 20 października r. b. i Orędowniki Powiatowe nr. 83 i 84 oraz 200000,— mk. (dwieścietysięcy marek) gotówki.

Panom sołtysom gminnym zalecam przybyć na konferencją z pisarzami gminnymi.

Kierownicy Posterunków Policji Państwowej winni być na odnośnych konferencjach także obecni.

Za nie stawienie się na wyżej wspomniane konferencje zrobie winnych osobiście odpowiedzialnymi.

— L. dz. 4204/23 St. I. —

Koźmin, dnia 29 października 1923 r.

Kierownik Starostwa.

Niemojowski.

Nr. 402. Większa część rzemieślników zawodu siodlarskiego powiatu leszczyńskiego, gostyńskiego i koźmińskiego wniosła o utworzenie przymusowego cechu siodlarskiego na wyżej wymienione powiaty z siedzibą w Gostyniu.

W myśl liczby 100 przepisów wykonawczych dla ordynacji procederowej mianował mnie Pan Wojewoda Komisarzem do stwierdzenia większości interesowanych rzemieślników.

W tym celu wzywam wszystkich rzemieślników którzy zajmują się samodzielnie rzemiosłem siodlarskiem w powiecie gostyńskiem, leszczyńskim i koźmińskim, by złożyli swe oświadczenia, czy są za utworzeniem lub przeciw utworzeniu przymusowego cechu piśmiennie do dnia 13 listopada b. r. lub ustnie w czasie od 30 października do dnia 13 listopada r. b.

Ustne oświadczenia można złożyć w wyżej wymienionym czasie w dni powszednie od godziny 9-tej do1-szej przed południem w Starostwie pokój nr. 3.

Nadmieniam, że tylko te oświadczenia będą ważne, z których dokładnie będzie wynikało, czy zgłaszający się jest za utworzeniem lub przeciwko utworzeniu cechu przymusowego.

Oświadczenia, które nadejdą po upływie 13 listopada. b. r. nie będą uwzględnione.

Rzemieślnicy, którzy stawili wniosek o utworzenie cechu przymusowego winni się również w wymienionym terminie oświadczyć. — L. dz. 4088/23 A. —

Komisarz

(—) Dabiński, Starosta

Powyższe podaję do wiadomości interesowanym z nadmienieniem, iż oświadczenia w wyżej podanym terminie należy złożyć w Starostwie w Koźminie pokój nr. 4 w godzinach przedpołudniowych pisemnie lub ustnie. — L. dz. 4505/23 St. I. —

Koźmin, dnia 26 października 1923 r.

Starosta

w z. Andrzejczak.

Nr. 403. **W sprawie wyjazdu zagranicę mężczyzn w wieku od 18 lat do 50 lat, oficerowie do lat 60.**

Wyjazd obywateli polskich poza granicę kraju uzależniony jest pomiędzy innemi od uzyskania zezwolenia właściwej Powiatowy Komendy Uzupełnień na wydanie paszportu zagranicznego. O udzielenie tego zezwolenia winni się starać mężczyzni od ukończonego 17 roku życia do lat 28 włącznie a w razie zarządzenia ćwiczeń lub zebrań kontrolnych także mężczyzni do lat 50 (oficerowie rezerwy do lat 60). Zezwolenia takiego nie potrzebują mężczyzni w wieku od 17-tu lat do 28-miu zaliczeni do kategorji C. 1, C. 2, przepisu sanitarnego i mężczyźni, całkiem zwolnienieni od służby wojskowej.

— L. dz. 4010/23. St. III. —

Koźmin, dnia 26 października 1923 r.

Kierownik Starostwa.

Niemojowski.

Nr. 404. **Obwieszczenie.**

Na podstawie § 40 ustawy łowieckiej z dnia 15 lipca 1907 r. łącznie z § 117 ustawy o ogólnej administracji kraju z 30 lipca 1883 rozporządza się na obszar Województwa Poznańskiego:

1. Początek czasu ochrony dla kuropatew, przepiórek i pardw ustanawia się na sobotę, 24 listopada 1923 r., tak że polowanie kończy się z upływem piątku 23 listopada 1923 r.
2. początek czasu ochrony dla rogaczy ustanawia się na poniedziałek 17 grudnia 1923 r., tak że polowanie kończy się z upływem niedzieli 16-go grudnia 1923 r.

— L. dz. U. 3216/23 S. A. —

Poznań, dnia 16 października 1923 r.

W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

Przewodniczący.

(—) Dr. Czwojdziński

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 4451/23 St. III. —

Koźmin, dnia 22 października 1923 r.

Kierownik Starostwa.

Niemojowski.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 405. 1. Dzień 2 i 3-go listopada jest wolny od nauki szkolnej.

2. Gdzie dla braku opału nauka szkolna dozna przerwy lub uszczuplenia, tam nawet w tych wyjątkowych przypadkach, na które Kuratorjum pozwala, nie będzie żadne dziecko zwolnione na Wielkanoc.

3. Zwracam uwagę na mój okólnik w dzisiejszym Orędowniku w sprawie kursu metodycznego dla pracowników oświatowych i proszę o jak najspieszniejsze zgłoszenia, abym liczbę uczestników i ewent. koszta podróży i diet mógł na czas podać Kuratorjum.

Koźmin, dnia 29 października 1923 r.

Inspektor szkolny,

Chojecki.

Dział nieurzędowy

Okólnik

do nauczycielstwa szkół powszechnych w sprawie 2-dniowego „Kursu metodycznego dla pracowników oświatowych".

Na podstawie instrukcji Kuratorjum O. S. Poznańskiego odbędzie się w Koźminie w auli seminarjum w dniach 12 i 13 listopada r. b. **Kurs metodyczny dla pracowników oświatowych** z następującym programem:

Program

dwudniowego metodycznego kursu pracy oświatowej pozaszkolnej w Koźminie w dniach 12 i 13 listopada rb. o godzinie 10-tej przedpołudniem.

Dzień I. Przedpołudniem:

1. Otwarcie kursu przez Powiatowego Inspektora Szkolnego,
2. Przemówienie przedstawiciela Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego,
3. Przegląd głównych form pracy oświatowej pozaszkolnej (referat),
4. Stan obecny oświaty pozaszkolnej w powiecie koźmińskim (Referat Pow. Inspektor Szkolny),
5. Dyskusja.

Popołudniu

6. Komitety oświatowe powiatowe i miejscowe, (Referat Pow. Inspektor Szkolny),
7. Dyskusją,
8. Strona organizacyjna Kursów nauki o rzeczach Ojczystych (Referat).

Dzień drugi. Przedpołudniem;

9. Nauka języka polskiego (referat),
10. Nauka geografji (referat),
11. Nauki historji (referat),
12. Dyskusja.

} na „Kursach nauk o rzeczach Ojczystych".

Popołudniu:

13. Plan cyklów wykładów (referat),
14. Technika popularna wykładu (referat),
15. Dyskusja.

Uwagi: Resztę referentów dostarczy Wydział O. P.

1. Powołaną do udziału w kursie jest każda siła nauczycielska, która widzi potrzebę uświadomienia narodowego i obywatelskiego szerokich mas naszego społeczeństwa i czuje zapał do pracy nad oświatą ludu.

2. Pożądaną jest rzeczą, aby każdą miejscowość, gdzie jest szkoła polska, reprezentowała co najmniej jedna siła nauczycielska.

3. Dla uczestników zamiejscowych, zwłaszcza już czynny na polu pracy oświatowej pozaszkolnej przewidziane są stypendja w takiej wysokości, aby pokryć mogły koszty podróży koleją żelazną oraz koszty 2-dniowego pobytu. Stypendja wypłaci się na miejscu bezpośrednio po kursie.

4. Do zgłoszenia dołączyć należy wypełniony kwestjonarjusz, zawierający następujące rubryki: 1. nazwisko i imię, 2 wiek, 3. miejscowość (poczta), 4. wykształcanie (do jakich szkół uczęszczał i gdzie), 5. dotychczasowy czynny udział w pracy oświatowej pozaszkolnej (gdzie i w którym czasie), a mianowicie: a) w bibljotekach, b) w kursach systematycznych (w charakterze nauczycieli) c) w akcji odczytowej, d) w wieczornicach oświatowych, w urządzaniu obchodów narodowych, w kółkach śpiewackich, teatrach amatorskich i t. d.

Powiatowy Inspektor Szkolny:

Chojecki.

Sprawy polskie

Ułatwienie dla transportów żywnościowych.

Warszawa, 22. 10. Ministerstwo Kolei Żelaznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz z nadzwyczajnem komisarzem dla zwalczania drożyzny poleciło wszystkim dyrekcjom kolejowym poczynić wszelkie możliwe ułatwienia dla kolejowych transportów żywnościowych i węglowych. Zarządy stacyjne mają jaknajrychlej dostarczyć wagonów potrzebnych dla ładowania żywności, transporty zaś żywnościowe i węglowe mają jaknajrychlej przebywać swoją drogę aż do miejsca swego przeznaczenia. W najbliższym czasie mają być uruchomione w województwie poznańskiem specjalne pociągi żywnościowe, skierowane do poszczególnych węzłów i centrów przemysłowych w państwie. Akcja powyższa jest szczególnie ważną, dlatego też Ministerstwo Kolei Żelaznych dokłada wszelkich starań, aby została ona w należyty sposób przeprowadzona. Celem stwierdzenia czy transporty żywnościowe i węglowe odbywają się prawnie i szybko Ministerstwo Spraw Wewnętrznych łącznie z Ministerstwem Kolei Zelaznych stworzyło specjalne lotne komisje kontrolne.

Noty Kriesa. Tak zwane noty Kriesa z datą 9. 12. 1916 tracą z dniem 30. 11. 1923 moc prawnego źródła obiegowego. Od 1. 12. 1923—31. 3. 1924 można noty te wymienić w Centr. Kasie Państ. w Kasach Skarbowych i w Oddziałach P. K. K. P. na bilety późniejszej emisji.

Skasowanie pociągu pospiesznego Lwów—Warszawa

Jak wiadomo w następstwie zapowiedzianych oszczędności na kolejach państwowych projektowane jest skasowanie kilka pociągów pospiesznych o słab-

szej frekwencji pasażerów. Między innymi skasowany ma być pociąg pospieszny kursujący w dzień między Warszawą i Lwowem. Również skasowena będzie jedna para pociągów pospiesznych kursujących między Warszawą a Wilnem.

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. (Pożar w warsztatach wojskowych.) W środę około godziny 1 powstał pożar w wojskowych warsztatach taborowych. Kiedy nadjechała straż ogniowa z Poznania i Jeżyc, budynek stał już w płomieniach. Energicznym wysiłkom straży pożarnej powiodło się jednak w 15 minutach zlokalizować ogien, a ostatecznie dogaszanie ognia trwało do godziny 4 i pół popołudniu. Spaliła się słoma i siano, zniszczony zupełnie dach budynku. Szkoda bardzo znaczna.

— (Hyeny cmentarne). Ujęto dwie młode dziewczyny, Anielę Walkowiakównę i Wiktorję Urbańską, które na cmentarzu w Górczynie kradły wizerunki Chrystusa z Krzyżów. Smutny to zaiste objaw, jeżeli 16 i 17-letnie dziewczęta objawiają już taki zanik uczuć moralnych i religijnych.

— Czyje zwłoki? Pociąg na torze kolejowym Kurnik—Poznań przejechał kobietę, która liczyć mogła 35 do 40 lat. Ubrana była w niebieską barchanową spódnicę, granatową bluzkę, obszytą czarną bortą, żakiet trykotowy, na głowie miała turecką chustkę, na nogach żółte, snute pończochy i czarne sznurowane trzewiki. Bielizny nie miała. Głowa, prawe ramię i noga są zmiażdżone tak, że rysów rozeznać nie można. Władza prosi o szczegóły dotyczące tej osoby.

Rozmaitości

Dom japoński.

Dom w Japonji przypomina altanę. Robi wrażenie czegoś bardzo przewiewnego, przezroczystego. Wielki dach góruje nad lekką budową: galerje biegną dookoła górnych pięter. Jestto arcydzieło stworzone z wątłych belek, desek i papieru. Rzemieślnicy którzy go budowali to arcymistrze gracji, czarodzieje prostoty.

Wewnątrz również wszystko jest wdzięczne, przewiewne i wesołe. Nie ma ram okiennych, ani drzwi stałych, oprócz wejściowych. Wszystkie prawie ściany są ruchome, każdy pokój można dowolnie zmniejszyć lub powiększyć. Wozy meblowe są w Japonji nieznane, bo „mebli“ tam właściwie niema. Krzesła i fotele są zbyteczne, bo siedzi się na ziemi. Łóżka również są niepotrzebne, gdyż wszyscy śpia na matach. Szafy i komody są także nieużywane, bo wszędzie są umieszczone wieszadła i skrytki na rzeczy. Stołów też nie trzeba, gdyż w porze obiadowej ukazuje się niski stoliczek, a raczej taca na nóżkach i po obiedzie natychmiast znika. Jeżeli kto chce list „namalować“ pędziem i tuszem, wtedy bierze się deskę i klęka się na ziemi. Każdy pokój może być według potrzeby salonem, kuchnią lub sypialnią. Gdy noc nadchodzi, zawiesza się lampion z tajemniczym napisem, przynosi się maty i poduszki i „sypialnia gotowa. Zupełnie jak w bajcie, ściana się otwiera, ukazuje się malowniczo ubrana wróżka o migdałowych oczach i przynosi wszystko, czego potrzeba. Japoński pokój jest w europejskiem pojęciu „pusty“. Jest idealnie pusty i idealnie czysty. Harmonja prostych linij, ciemnych obramowań i gładkich mat na podłodze czyni go nad wyraz estetycznym. Ozdób jest mało, ale są w najlepszym guście. Nigdzie nie brakuje kwiatów, wytwornych i troskliwie pielęgnowanych. Na ścianach często widać „Kakemono“, obraz zwijany, lub też kolorowe rzeźby w drzewie, których wzory są dziś znane w całym świecie. Całość daje wrażenie przestrzeni i słońca, spokoju i ciszy.

Ruch w towarzystwach

K o m u n i k a t!

Członkom „Stowarzyszenia Urzędników P. K. i S. na powiat koźmiński — T. z. — **w Koźminie“** komunikujemy nieniejszem, że przyszłe **Zebranie miesięczne odbędzie się w sobotę, dnia 3 listopada br. o godzinie 6 wieczorem** na salce Domu Katolickiego w Koźminie:

P o r z ą d e k o b r a d:

1. Zagajenie, 2. Podanie do wiadomości nazwisk nowych członków, 3. Przeczytanie protokułu ze zebrania mies. z dnia 22. 9. 23. 4. Komunikaty Zarządu i dyskusja, 5. Sprawozdanie z nadz. waln. Zebrania „Związku“ w Poznaniu w dniu 21 września 1923 r. (ref. kol. Ludwiczak) i dyskusja, 6. Sprawa ukompletowania Komisji ośw. nauk. i sprawa wykładów publ. 7. Wolne głosy, 8. Zamknięcie.

Szan. Członków uprasza się o punktualne i liczne przybycie mianowicie tych, którzy na zebrania miesięczne dotychczas wcale nie uczęszczali.

Wiceprezez Drzemczewski Starszy naczelnik poczty — Sekretarz Andrzejczak Starszy sekretarz powiat.

Zebranie filji Urzędników P. K. S. Pogorzela W niedzielę 4. XI. 23 r. o godzinie 4-tej u p. Gabryelczyka. Porządek obrad: 1. Zagajenie, 2. Przeczytanie protokółu, 3. Referat kol. Drzemczewskiego „Historja poczty“, 4. Dyskusja, 5. Komunikaty zarządu, 6. Wolne głosy, 7. Zamknięcie.

Po zebraniu o godzinie 7-mej urządza Komisja oświatowo-naukowo z Koźmina 2 wykłady przy obrazach świetlanych.

O liczny udział prosi

Z a r z ą d

Szatkowski, przewodniczący — Jan Otte, sekretarz.

Odezwa do pań gospodyń parafji koźmińskiej.

W niedzielę, dnia 4-go listopada br. o godzinie 12½ w południe odbędzie się w Koźminie w Domu Katolickim zebranie celem założenia „Kółka Włościanek“. Na zebranie to przybędzie Patronka „Kółek Włościanek“ na powiat koźmiński p. Chełkowska ze Staregogrodu i prelegentka z Poznania z łona Izby Rolniczej.

W imię dobrej sprawy proszę szanowne gospodynie, córki ich i siostry o jaknajliczniejszy udział w zebraniu. Drwa Z. Wyszyńska.

Koźmin, dnia 31 października 1923 r.

Stow. Chrześc. Nar. Naucz. w Koźminie.

Zebranie w sobotę, 3 listopada 1923 o godzinie 4 popołudniu w szkole katolickiej. Porządek dzienny: 1. Zagajenie, 2. referat, 3. komunikaty, 4. regulowanie składek za październik i dodatek do Związku, 5-te wolne głosy, 6. zakończenie. Tetzlaff, prezes.

Ofiary i pokwitowania

Na cele „Pow. Komitetu Pomocy Inwalidom, pozostałym po poległych i Weteranom 1863 r." złożyły następujące gminy obwodu koźmińskiego:

Polskie-Olędry 75 000 mk. Wielowieś 494 000 mk Czarnysad 24 000,— mk Gościejew 50 000,— mk. Suśnia 18 000,— mk. Wałków 192 000,— mk. Cegielnia 80 200,— mk. Staniew 506 000,— mk. Nowa-Obra 60 000,— mk. Galew 71 000,— mk. Wrotków 55 000,— mk. Skałów 28 500,— mk. Mokronos 54 000,— marek. Gałązki 27 250,— marek. Trzebin 395 000,— mk. Kaniew 255 000,— mk. Sapieżyń 355 000,— mk. Borzęcice 223 000,— mk. Unisław 60 000,— mk. Stara-Obra 60 000,— mk.

Razem: 3 062 950,— mk.

W imieniu ofiar wojny składamy wszystkim, którzy brali czynny udział w akcji składkowej a przedewszystkiem zaś Szan. ofiarodawcom staropolskie „Bóg Zapłać"

Za Komitet:

Prezes: starosta, Niemojowski. Sekretarz: Scheurich, nauczyciel.

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie. Telefon 34